

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancațe nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.

N° 236.

Marti, Mercuri, 28 Octomvre (9 Noemvre).

1887.

Brașov, 27 Octomvre 1887.

Amă comunicatū într-unulū din numerii trecutū ai „Gazetei” esența unui proiectū de lege ce l'a prezentatū parlamentului din Viena guvernulū austriacū.

E vorba de proiectulū de lege contra beției.

A fostū unū momentū fericitū acela în care guvernulū austriacū s'a decisū să înzestreze țera cu o lege atâtū de importantă, menită a ridica moralitatea publică și bunăstarea popórelorū din acea jumătate a monarhiei nóstre.

Nu voimū să cercetămū cum va fi stândū lucrulū cu moralitatea publică în partea austriacă a monarhiei, și nici ce estindere va fi luatū acolo patima beției, care influențază în modū nenorocitū asupra moralității publice; dér mărturisimū că, decă vre-unū guvernū era datorū să se presente înaintea parlamentului cu vr'unū proiectū de lege de felulū celui amintitū, atunci în prima liniă datorū era să facă acésta guvernulū ungurescū.

Nu numai odată amă arătatū proporțiunile cele mari ce le ia patima beției și cu ea imoralitatea în partea de dincóce a monarhiei nóstre. Nu numai odată amă acusatū guvernulū ungurescū și organele lui, că nu numai nu facū nimicū, ca să pună stavilă rēului, ci din contră propagă chiar beția și prin urmare și imoralitatea.

Alegerile dietale suntū o necontestabilă dovadă, că beția se propagă chiar de guvernū prin organele lui, suferindū ca spirtulū și rachiulū să jóce rolulū principalū, ba să decidă chiarū izbēnda candidatului guvernului orū altū opozițiunei.

Acésta nu o scimū numai noi, nu o spunemū numai noi, ci o scie tótă lumea, o spunū chiar foile ungurescū, cele guvernamentale când se neicăiescū pe opoziția, cele opoziționale când se neicăiescū pe guvernū și pe partidulū lui.

Decă dér se felosescū, între altele, de unū astfelū de mijlocū de corupțiune însiși aceia, cari chemați arū fi a-lū înfiera și a căuta măsurile potrivite pentru stīrpirea lui, atunci își póte închipui omulū, ce dimensiuni a luatū acésta nenorocitā patimā, acestū distrugētorū vițiu în acésta parte a monarhiei, sub stāpānirea ungurescā.

Dér rēulū e cu atâtū mai mare și îngrijirea nóstrā cu atâtū mai seriósā cu câtū elū, multāmītā celorū cari ne guvernază și ne administrezā, se vērā și între Romāni, cari cunoscū pānā acūm rachiulū numai ca mijlocū de recreare după obosēlā, ér nu ca mijlocū de a'și stēmpēra setea.

Nu'i vorbā, nu gāsescī în comunele romānescī totū la a decea orī a douēspredecea casā carciumā, cum gāsescī în comunele ungurescī și sēcuescī; dér destulū e că carciumele, una orī douē câte suntū într'o comunā romānescā, au ajunsū în multe părți în mānile jidovilorū, cari protegiați de organele stāpānirii, nu numai vëndū mai multū spirtū și vitriolū decâtū rachiū, făcēndū pe bieții locuitorī birnicī permanentī ai carciumei lorū, ci fi ducū chiar la sapā de lemnū, prin aceea că unii țeranī mai slabī de āngerū își beau mai totū ce căștiga, orī ajungū de li-se vīnde produsulū muncēi lorū de ani pentru „datorii” pe otrāva ce au bēnt'o.

Guvernulū ungurescū, în locū de a aduce proiecte de legī pentru sporirea dării pe carne, pe zacharū, pe cafea și pe alte lucruri absolutū necesare omului, mai bine s'ar fi gânditū să aducā proiecte de legī contra bēuturēi excesive a alcoolilorū.

E destulū de mare miseria ce nī-a adus'o pe capū prin dările cele mari, ce n'au sēmēnū în alte state, prin stagnarea afecerilorū, prin legiunile de funcționari de totū soiulū ce se sponescū pe ți ce merge; nu ne mai trebuia pe

capū și corupția și încă protegiată și alimentată prin bețiile de pe la alegerile dietale.

Dér e o ironiā a aștepta dela guvernulū ungurescū proiecte de legī de felulū celui de sus. Nu poți aștepta așa ceva dela unū guvernū, care tótā activitatea sa 'și-o consumā numai și numai cu proiecte de legī pentru sporirea dārilorū, cu legī și ordonanțe pentru scurtarea continuā a drepturilorū naționalitațiilorū nemaghiare, cu măsurī de persecutare a celorū cari luptā pentru apērarea acestorū drepturi, pentru reīntregirea celorū scurtate și pentru recāștigarea celorū pierdute.

Din afarā.

În comisiunea delegațiunei unguere, comitele Iuliu Andrassy a interpelatū pe guvernū asupra afacerilorū bulgare, în generalū, și, în particularū, asupra recunóscerei principelui Ferdinand. Comitele Kalnoky a rēspunsū, că afarā de o singurā putere, guvernulū bulgarū este recunoscutū ipso facto. Dér ministrulū a adāogatū că „astāđi nu putemū recunóscē legalitatea alegerēi principelui”. Politica austro-germanā este o politicā de pace la care s'a unitū și Itacia, și ale cărorū scopuri suntū identice cu acelea ce urmăresce Englitera. Comitele Kalnoky esprimā speranța că Rusia se va reapropia de aspirațiunile pacifice și conservatōre ale puterilorū centrale și că Austro-Ungaria va întreține relațiuni cordiale cu puternica sa vecinā.

„Times” ȃice că d. Crispi a ficsatū la Friederichsruhe cele mai mici detalii ale întreitēi alianțe. În cazulū unei rupturī a păcei în Europa acțiunea celorū trei puteri (Germania, Austria și Italia) va fi comunā. S'ar fi stabilitū asemenea că modificāțiunile teritoriale vorū fi ficsate înainte de concluderea păcei.

ȃiarulū „Le Nord” confirmā că ȃarulū întorcēndu-se în Rusia, va trece pe la Berlinū și va avea o întrevedere cu împēratulū Wilhelm. Organulū cancelarului însē ȃice că nu este esactū cūm că ȃarulū va fi însoțitū la Berlinū de doi miniștri. Rusia va persista în atitudinea ei expectantā, ȃice „Le Nord”, față cu afacerile bulgare, fără a'și compromite libertatea sa de acțiune. Garanția păcei stā nu în întreitā alianță, ci în siguranța că Rusia se va pronunța în contra oricārei puterī care va da semnalulū de resbelū.

Felicități adresate generalului Doda.

Alegētorii romāni din Sibiiu aparținētorī partidului naționalū au adresatū d-lui generalū Doda urmātōrea felicitare:

Domuule Generalū! Alegētorii romāni din cercurile electorale ale cetāții Sibiului, întrunți astāđi în conferență și luāndū cu multāmire și mândriā la cunoscēntā bārbātesca D Tale pășire, prin care ca singurulū mandatarū a 3 milióne de Romāni, adresāndu-Te parlamentului ungarū, ai descoperitū nedreptāțile ce se facū nēmului romānescū, — se simtū fericitī a Te felicita și a Te asigura, că din inima lorū ai vorbitū în ambele D-Tale acte, adresate parlamentului. Sē trāsescī, d-le Generalū: stālpū adevēratū alū Tro-nului, patriei și națiunii.

Din conferența alegētorilorū romāni, aparținētorī partidului naționalū din cele douē cercuri electorale ale Sibiului, ținutā în Sibiiu la 25 Octomvre (6 Noemv.) 1887.

Simeonū Popescu,
președinte.

Pompiliu Pipoșiu,
secretarū.

SCRILE ȃILEI.

Din părțile Silvaniei i se scrie „Telegrafului Romānū”: „În anulū trecutū în comuna Trēsnea, o comunā curatū romānescā afarā de câteva familii de pro-

prietari mari maghiari, s'a înființatū o scólā frōbelianā (Kisededovó), pentru cine? cei ce o-au înființatū o vorū sci, pentru că noi avemū aici scólā întrū tóte corēspundēto-re legēi și provēdūtā cu invēțatorū cualificatū. Pānā aici tóte suntū în ordine, nime nu póte să poruncēscā pe punga altuia, cine o a înființatū a avutū voiā să o facā. Dér trebuie să indigneze pe orice omū cu simțū curatū romānū, când preotulū de acolo Irodionū Labo, în bizericā îndēmnā pe poporū ca să-și înscrie pruncii la scóla acésta ungurescā. Acésta e păstorire sufletēscā?! — Bine părinte, decā adevērate suntū aceștea, cum ai pututū fi atâtū de hainū la inimā, ca să te faci unēlta dușmanilorū credincioșilorū sfinției tale, cari'ți dau pānea de tóte ȃilele. Nu te temī de mānia lui Dumneȃeu?

—x—

Cu ȃiua de 1 Noemvre s'au mai făcutū în armata comunā urmātōrele înaintāri afarā de cele ce le comunicārmū: la gradulū de colonelū: locotenentū-colonelulū Aronū Bihoiu din regimentulū de infanteriā 64; la gradulū de majorū: căpitanulū cl. I. L. Trifū din reg. 64 de inf.; la gradulū de căpitanū cl. I.: căpitanii de cl. II.: Petru Banda și Gavrilū Selceleanu din reg. 101 de inf.; la gradulū de căpitanū cl. II.: Ludovicū Ciatū din reg. de husari nr. 6 și Demetriu Ionașcu dela artileriā; la gradulū de locotenēți: sublocotenēții: Simionū Barza la artileriā, Nicolau Lugoșanu și Mikaiu Stoica de Hațegū. Intre oficialii militari s'a numitū directorū Stefanū Basarabū. La honvețime: la gradulū de căpitanū cl. I.: căpitanulū de cl. II. Georghiu Cserghedi; la gradulū de locotenēți: sublocotenēții: G. Cojocarū și Eugenū Bozanū. E transferatū: Dr. Ioanū Tatarū dela spitalulū de garnisōnā nr. 16 în Budapesta, la reg. 82 de infanteriā, în rezervā.

—x—

Judele din St. Ana, în Ungaria, împreună cu alți patru locuitorī de acolo au omoritū pe comandantulū postului de gendarmi din St. Ana, anume Stern, pentru că a voitū să țocā o perchisițiune domiciliarā, împreună cu unū altū gendarmū, care a fostū desarmatū, dér a scāpatū cu fuga. S'au trimisū gendarmi în urmārirea lorū.

—x—

Din Gherla ni se scrie „În nóptea de 8 Septemvre a. c. st. n. a fugitū din serviciū dela profesorulū V. L. Borgovanū servitōrea Herschkovics Rosa seducēndū și pe copila Filipașiu Parasca, abia în etate de 13 ani, carea e a asemenea în aceeași casā de 3 ani, ca grijitōre de băeți (pestrā). După cercetāriile de pānā acūma a poliției reiese, că numita Herschkovics Rosa se chiamā cu numele celū adevēratū: Huber Mari māritatā după Nyistorū Iosifū din Felsőbanya (Baia Sprie). F rāndū cartea de serviciū dela varā-sa, Herschkovics Rosa din Baia mare a mersū cu acestū nume falsū la Gherla în începutulū lui Iulie a. c., de unde—precum s'a ȃisū—a dispārutū cu numita bāietā—pe carea o cautā părinții și numitulū profesorū în tóte părțile. Bāeta este blondā, tunsā, ochii căprii, față ovalā și palidā, n'are nici unū documentū la sine, precānd seducātōrea (o femeie ca de 26 pānā la 28 ani, de staturā mijlociā, bine făcutā, brunetā, cu fața rotundā) și-a furatū carnea și dela ultimulū stāpānū. Suntū rugați cu tótā căldura toți p. t. cetitorī ai ȃiarelorū romāne, da luāndū de veste de fugarā, să binevoiēscā a încunoscēntā — în interesulū moralității și póte alū vieței numitei copile — pe susū numitulū profesorū.”

—x—

ȃiarele din Bucurescī aducū scirea, că a încetatū din viēțā Dr. Drasch, una din figurile cele mai originale din societatea bucureșteanā. Pentru multā lume Dr. Drasch era unū făcētorū de minuni și inspirase unū adevēratū fanatismū. După peste 35 de ani de practicā dēnsulū móre cu desēvēșire sēracă deși a avutū timpū îndelungatū cea mai numărōsā clientelā din Romānia, dér mai toldēuna nu numai nu primea platā, dér încă ajuta cu banī pe pacienții sērāci.

„Scóla și familia,” fōiā pentru părinți și invēțatorī, ese de 2 ori pe lunā în Brașov, sub redacțiunea d-lorū Ioanū Popca și Andreiu Bārseanu. Nr. 13 dela 1 (13) Octomvre conține: Din istoriculū invēțământului,

intuitiv, de Ioan Russu. — Lucru de mână în școala populară de băieți, de S. Roșu. — Stégul alb (traducere), de C. — Bibliografia. — Diverse.

Revista societății, Tinerimea română apare odată pe lună în București. Nr. 9 are următorul sumar: 6 August pe Ceahlău (Fata Popii) novelă, de Rădulescu Nigeru. — Influența eredității asupra caracterului, de C. Lupu. — Pe apa Bistriței (poesie), de Rădulescu Nigeru. — Degenerarea și regenerarea animalelor domestice, de Călinescu. — Valea Budeștilor (poesie), de Răd. Nigeru. — Un stat (poesie), de Nal. — O, vinu! și Evlavie (poesii), de Răd.-Nigeru. — Cugetări, de Nal. — Lungă așteptare (poesie), de Răd.-Nigeru. — Cronică științifică

„Revista catolică“, redactată în Satmaru de d. l. dr. Vasiliu Lucaciu, apare la prima fiă-carei luni. Fasciculul X, de pe Octomvre, conține: Schițe din istoria filosofiei. — Gramatica generală, adică filosofia vorbirii, prelucrată de dr. Iuliu Dragoș. — Biserica și statul în cauzele matrimoniale în Ungaria. — Corespondențe. — Cronică contemporană.

„Taru nostru“ revista științifică, politică, economică și literară; apare odată pe lună în București. Redactor: dr. Ioan Nenițescu. Nr. 6 de pe Septemvrie conține: Organizarea școlilor în Elveția, de Serafim Ionescu. — Literare (urmăre) — Anecdote și pocalituri, adunate de Păunul. — Ghiorleanu, învățător. — Căni, după Bremen, de Const. G. Popovici. — Discursuri pedagogice, ale d-lui, Dr. A. Sturdza, ministrul de culte și instrucțiune. — Maghiarizarea Românilor din Ungaria și Transilvania, de Redacția.

„Candela“, foia bisericească literară, apare odată pe lună în Cernăuți. Redactorul primar: Artemiu Berariu. Nr. 10 dela 1 Octomvre conține: Omiliile s. Ioan Chiristom la epistola către Romani (urmăre) — Cuvântare pentru Duminică a 2-a dela Luca. — Cronică. — Inscjintări. — Corespondențe. Se mai află și doi articuli sârbesci.

Afăcerea bisericeii din cetate.

Brașov, 27 Octomvre 1887.

Se știe că în procesul purtat de Români din Brașov cu Grecii pentru biserica sf. Treimi din cetate, Curia supremă din B.-Pesta a decis în fine că biserica din cetatea Brașov este națională grecăscă și că prin urmare totă averea acesteia, peste 300,000 fl., se trece în mâinile Grecilor.

Faptul este că biserica această este întemeiată de Români și Greci, pentru Români și Greci, și cel mai mare binefăcător al ei, a căruia fundațiune trece astăzi peste 200,000 fl., a fost principel român Brancoveanu.

Românilor deci li s'a făcut o nedreptate strigătoare la cer.

Ce se vede mai departe?

Biserica grecăscă stă sub disciplina și jurisdicțiunea Metropolitanului gr. or. din Sibiu. Curia din B.-Pesta, în sentința ei contra Românilor, fiind biserica gr. or. română autonomă, nu s'a putut amesteca în cele interne, der ea se nimicește ori ce titlu de drept al Românilor la această biserică, în motive pomenește că biserica fiindă declarată de „națională grecăscă“, Grecii nu sunt datorți a suferi pe viitor ca liturgia séu ori ce altă funcțiune bisericească să se țină în altă limbă afară de cea grecăscă.

Este de observat că Grecilor nici prin gând nu le-a trecut să ceară o dispoziția ca această.

În săptămâna trecută Grecii intră în proprietatea averii bisericești și numai decăt, Miercuri, au și adresat parochului român, care servește la această biserică de 30 ani, o hârtie, prin care îl înscjinteză că pe viitor nu-l vor suferi să officieze nici o funcțiune bise-

ricăscă în limba românăscă. Parochul român a răspuns că nu pôte lua în considerare hârtia această, fiindcă densul este instituit de autoritatea bisericească, și nu de epitropia grecă, prin urmare numai acela îl pôte opri de la funcțiune, cine l'a și denumit paroch. Grecii au răspuns din nou că nu se abat de la hotărârea loră dintăiu.

Români au cerut ajutorul poliției, pe care această l'a denegat.

Sâmbăta trecută era să începă serviciul de săptămână în limba românăscă. La 3 ore mergend parochul român cu curatorii, cantorii și doi membri din comitetul parochial au găsit în curtea bisericeii pe doi curatori greci cari au declarat, că nu vor suferi ca Români să mai slujăscă în biserică și că la casa de lipsă vor învoce puterea polițienă.

Asupra acestui fapt un notari public, chemat anume din partea Românilor, a încheiat procesul verbal.

Este foarte caracteristică că, în țera noastră, oamenii își fac dreptate cu puterea proprie, și mai caracteristic este că tocmai aceia, cari calcă legea, te amenință cu autoritatea polițienă, al cărui ajutor l'ar fi și căpătat de sigur.

Așa este în țera ungarăscă.

Escelența Sa Părintele Metropolitan Miron Romanul sfîntind ert biserica cea nouă din Arpatac, astăzi se află aici în Brașov pentru regularea cauzei de mai sus. Sperăm că Escelența Sa va face în cazul de față să se susțină veda și autoritatea bisericeii și nu va lăsa ca în biserica noastră autonomă să se întemple volnicii și călcarea de lege anticanonice. X.

Corespondința particulară a „Gaz. Trans.“

Năsăud, începutul lui Octomvre 1887.

(Umblarea timpului, opidul Năsăud, muzica pompierilor, biserica, hotelul, edificiul noului gimnasiu, școlarii din Năsăud, școlile, termină de stat, conferințele învățătoresc, școlile comunale, Neposu, Ilva-mică, Măgura, Ilva-mare, Maieru, Salva și Telciu).

Când nu știe cineva cu ce să începă vorba, se legă de umblarea timpului, de cursul vremii, că apoi scjtu d-vostă vorba vorbă școlii și numai ne trezim c'unu țalău de vorbă, încăt abia se pôte da sémă: cum s'a început? Așa bagă sémă cursul firei omenești. Dreptă aceea, neputendă face altfelă decum ce face veială omeni, mă vor încerca a face barem ca densii. O, să începă der așa, cum de comunu începă aceea, cari nu știu începe altfelă.

Timpul umblă în lucră și cum v're densul; acum de exemplu și senin, der ert a plouat în câte-va rânduri, și decă-i vorba se fiă cât de cât consecinte, trebuie să plouă ertă în scurtă vreme. Așa-i în lumență în țera noastră.

După nori vine senin, După dragoste suspin, După dulcică venin....

Domne și multu mai ceru bieții economi vreme bună chiar acum, când au de strinsu bucatele de pe câmp. Pe aci e acum mai multu lucru: otavele nu sunt gata, fânul și spicele trebușcă aduse, cucuruzul e de culesu, prunele trebușcă adunate, norocă pe noi, că acelea nu ne chiar îmbulzescu, că de când a încetat muss-sein-ul cătănescu, nu prea multu ne ocupăm cu pomăritul. Pană când Români din fostul district al Năsăudului erau militari grăniteri, nu era ertat junelui să

*) Intârziată din lipsa de spațiu. — Red.

se însore înainte de ce arăta superiorităților militare cum că a produsu un număr orecare de pomi în grădina sa; acum prașcăul se pôte insura îndată ce a scăpatu de asentare, chiar de a nimicitu pomii lui ori ai altuia, ori chiar de a făcutu și alte rele. Apoi se nu esclame Românul: O tempora, o mores! Séu, ca să fiă mai popularu, să nu dică babele:

Vai, stricată-i lumea tare,
Cum se pörtă, réu îmi pare!

Opidul Năsăud este o comună constătătoare din opidul lungă-lungă, câtu o di din postul mare, care măsoră apröpe 2 chilometri, decă vom lua-o dela pietrariul — care e paza vestică — pană la rotariul — care e paza estică a Năsăudului. Strada asta lungă are două numiri: din jos de piață — drumul cel mare, ert din sus de piață — Stabförtaiu, ori Stabsgasse, adă ii dicit unii guraliv Snapsgasse, căci acolo e situată fericițoarea prepanăiă, unde chiar și în decursul serviciului divin pöti auzi cântece destul de țigănesci.

Privitu dela un punct mai înalt, d. e. din vârful dealului de la Lușca, ori din vârful Cicerii, Năsăudul apare ca un lungu cărnaț lungitu pe lângă Someșu, ert paralelu cu mai susu pomenita Snapsgasse unu altu cărnăcioru — ulița din dosu. Numărul locuitorilor e de 2647 din cari 313 urmași direcți perciunați ai emirului Avram din Mesopotania.

Locuitorii Năsăudului sunt, adică ar trebui să fiă, Români neoași, căci limba, portul, jocul, datinele, cântecele, povestile, li sunt aceleași ca și la marea mulțime a Românilor din Dacia Traiană; din acestea cauze ar trebui să fiă Români; sunt însă guri rele — căci pădure fără uscături și lume fără sęcături (voui să dicit guri rele) bagsémă nu se pôte — apoi gurile rele dicit că: Năsăudenii Români nu pot fi — deși portul, limba, jocul, datinele i-ar arăta de atari, — căci Românul Duminică și în sêrbători merge la biserică și se rögă lui Dumnedeu, precänd biserica cea pompösă a Năsăudului e foarte slabă oercetată, ba multu mai slabu decätu prepanăia și Tradamul; apoi totu gurile rele dicit că Năsăudenii Români nu pot fi nici din cauză că: precänd alti Români tind să se înainteze, ei se dau la spatele Jidanilor. Și aci este ceva în lucru: mai în fie-care casă, în odaia de cătră stradă șede Jidanu, ert moșnenul e în curte îndositu la purdariul tertan. Eminescu ar dicit:

Vai de bietu Român șeracul
Că'napoi totu dă ca racul.

Unu ce îmbucătoru pe terenul culturalu al opidănilor năsăudenii este muzica pompierilor, care deși formată numai în v're ce ne părăsesc, face frumoșe progröse. Dina umblă membrii ei la lucrurile lor, ert sêra se exercită la casa comunală sub conducerea maestrului lor și în prezența antistiei opidane și a preoților români (alt preot nică se află în Năsăud); decätu Români). Numai succésu putem dori bravilor membrii pomperii în genere și muzicanțilbru în specie, căci nime nu v'a putea disputa binefăcătoarea iuriurie ce o are muzica asupra poporului.

Din edificiile, ce înfrumșeză Năsăudul, în locul primu stă biserica română, unu pompösu edificiu terminat numai înainte de optu ani. Ea este situată în partea estică a pietii, dicită după planul mănăstirei din Blășiu, provădită cu două turnuri frumoșe, cu orologiu și îngrădită cu gardu de fier. În lăuntră e foarte spațiosă, ert fruntariulă lucrăt în Viena cu multă artă. Daună că poporul nu se îndesă mai tare într'unu astfel de tem-

(2.) **FOILETONU.**

LOGOFETULU MATEI

NOVELĂ.

Matei era harnicu și harnicia te face plăcutu stăpănilor, de aceea coconulă Nae fi dase întâi etate între cei 6 logofeți, cari supraveghiau trebile moșiei. E adevăratu că elu scia carte mai multă, der cu tôte acestea totu harnicia i-a căștigat încrederea cea mare la stăpăni.

Este mare lucru să ai trecere la stăpăni, căci atunci tot te respecteză, și chiar decă părerea stăpănilor nu ar fi întemeiată, totuși face multu, căci tötă lumea dicită că boerul boer și elu își omosece omeni; totu satul decă ar dicit că ceva este réu, n'are decätu să dicit logofetulu că e bine, căci atunci și boerulu dicit totu ca elu și lucrulu ori cum ar fi de bunu are să înge. Omul sărăcu e prost și fără trecere, pentru că nu-i boerul, și ori ce ar dicit elu nu este bine pe gând boerulu, chiar de ar spune vre-o prostia, are trecere căci este boerul. Omul sărăcu numai odată se îmbată și tot ilu arată cu degetulu că-i bețiv, ert boerulu să umble și beațu, are numai puțin chefu și cheful, este pantru boerul. Așa și lucrurile în lume și pentru ce sunt așa, pe noi nu ne întrescă, destulă că oca se dicită logofetulu era primitu de boerulu

Nae, și acesta nu și mai bătea capul să se gândescă la trebile sale, atăta încredere avea în elu.

Am fost spusu că Matei rămăsese singuru singurelu. Der bunu e Domnulu, grijește elu de tôte, și cum se întemplant de obicei, așa s'a întemplant și de astădată, încăt și vine a crede că tôte în lume se facu numai din întemplant.

De vre-o cincă luni de zile adusesse cocöna Eleftera, soția coconului Nae, o fată curățică ca fată în casă. Era de familie foarte bună der scăpătată de totu, era totu din Săcele, totu dintr'unu satu cu Matei. Maruța, căci așa o chema, învățase la școlă, învățase la cusutu și la brodatu, scia croi, scia face totu ce se cere la casa omului; ei i-a venit de totu bine la școlă că se între într-o casă boerăscă. Multe fete s'au norocitu din casele boerilor, își gândise ca când s'a hotăritu ca să vină la moșă.

Maruța, când venise, era slabă și palidă la față, cepe-ce lângă përul ei negru ca pământulu Ialomiței după ploia, îi sta de totu bine. Ochii ei mari nu prea aveau expresiune, căci întregulu feței te făcea să cređi că ai înaltea ta o fată bolnăvicioasă.

Tocmai când sosise ea la moșă, se întemplantă că a murit mama logofetului și din întâia di cum va fi fost de réndu, a vorbitu cu Matei dicitendu-i câteva vorbe de mângătere. I-a cădutu bine lui Matei aceste vorbe și din aceea clipă l'a apuceat unu felu de compătimire pentru Maruța. „Mama a fost o bătrână,

care d'abia își țera oșele, ert biata Maruța o fată de 15, séu 16 ani, adă-măne să se prăpădescă!“ gândia Matei în sine.

Din clipa această Matei venea desu pe la curte, lucru care nici nu era greu pentru elu, căci boerulu nu i dicită nimic, ei din contră ilu lauda ca pe celu mai harnicu logofet, care după ce și gata tréba câmpului, vine la curte ca să aducă vre-o împărtășire séu se primescă vre-o porunce nouă.

Venea desu pe la curte și de câte ori venea, vorbea și cu Maruța.

Parcă era o minune.

Maruța, cum a datu de puțin trau bunu, se schimbă cültotulu; căci trăsurile ei frumoșe lângă fața ei plină s'au făcut și mai frumoșe, și puțină roșă ce i ertise în obraji, te făcea să și uiti de tine și ca săptămâna să stai lângă ea, cece ce s'a întemplant de mai multe ori logofetului Matei.

Lucruri se întemplant de tot felulu, între omeni, și nici nu se întemplant bine și le află tötă lumea, ert dragostea ori cum s'ar tănuu, totuși ese la ivelă și ajunge în scirea tuturor.

Așa s'a întemplant și cu logofetulu Matei.

Totu satulu auzise de dragostea lui cătră Maruța, fata din casă a cocönei Eleftera, și câtu ai da în palmu se și găsiră fete și feciori, cari se se lege cu vorbe de Matei. La începutu vorbeau fetela între ele, căci cum va fi de réndu astfelu de lucruri mai apteju fetele

plu pomposu ridicat întru onora celui Prea sfântu. Ar putea lua poporul năseudean exemplul dela frații lor Rodneni, cari nu numai dimineta la ultrenia și liturgiă, der și sera la vecernia umplu biserica.

Edificii mari sunt apoi hotelele din Năseud; unul așezat în partea nordostică a pieții numit „Grivița”, și altul în Stabgasse numit „Rahova”. Acestea locale, după cât am înțeles, sunt bine frecventate parte de călători și parte de cei din locu.

Mai sunt apoi câteva edificii mai frumoșe, posesiunea fondurilor grănițesci, la cari se adaugă noul edificiu gimnasial, ce este chiar în lucrare. Superbu edificiu va fi acesta, cel mai frumos și mai pompos în Năseud, ba, între școlile române din această patriă, va fi poze unicul. De nu erau vremile acestea ploioșe în toamna acasta, noul edificiu gimnasial se ridica de tot și se pune sub scutu; der așa — vom vedé. Acestu edificiu se qidesce în strada domnilor (Stabgasse) și adică dela casele vicariale rămân trei case cum sunt și apoi se începe noul edificiu, chiar dela școla de fete ocupând vre-o 5 grădini, și mergend paralel cu drumul și cu riul, este deră între drum și riu. Onora va face acestu mărețu edificiu fiilor lui Marte de pe valea Rodnei, numai se-lu vedă terminat și plin de elevi.

Școle sunt în Năseud 4: școla confesională locală, condusă de un învățator, școla de fete, condusă de 2 învățătoare și un învățator; școla fundatională (normală) de patru clase și — corona tuturor — gimnasiul completu.

În fine mai amintesc, că față 'n față cu școla fundatională este închisora de stat, unde se poai — așa ar dice Ungurii — în anul trecut d-lu Corneliu Popu Păcurariu.

Petroșeni, Octomvre 1887.

Onorată Redacțiune! În 20 Septemvre (nascerea vergurei Mariei) punendu-se piatra fundamentală la biserica gr. cat. din Petroșeni, qia aceea a fostu o îndoită sərbătore pentru poporul român gr. catolicu.

Timpul fiindu destul de favoritor, încă pe la orele 9 dimineta oratoriul provisoru era îndesuit de credincioși, er după finitul serviciului divin la orele 11 poporul în frunte cu preoții și în sunetul clopotelor capei dela societatea montană din locu s'a îndreptat spre loculu destinat pentru clădirea memoratei biserici, unde așteptand încă unu numeros publicu, după sântirea acelu loc și a prescrișelor ceremoniei, on. d-nu Stefanu Radicu ca protopop și paroh localu a ținutu o vorbire pătunțitoare și acomodată, sub decursulu căreia puteai ceti de pe fețele credincioșilor bucuria de care sunt pătunși, și nu fără temeiu, căci dela înființarea acestei parohii anul 1871 și până în timpul de față, în lipsa unei biserici statornice au fostu necesități a asulta serviciul divin în mu multe localități, acum însă pot dice: la neobositele stăruințe ale susnumitului d. protopop în curendū avenū se fimu în posesiunea propriei nostre biserici, pentru ce subscrișul, în numele comunității bisericesci, mă vedu indemnata a aduce adencă mulțamită și recunoscintă atât d. protopopu, cât și tuturor binefăcătorilor ce nu n-au detrasă sprijinulu față de întreprinderea acestei clădiri monumentale.

Ce se atinge de ajutoarele incurse, cu permisiunea On. Redacțiunii imi voiu qiar de datorință la timpul seu a-le chita pe calea qiaristice.

În numele com. bisericesci:

Ioan Oprea,
curatoru primu bisericesc.

Inscințare. — Adunarea generală ordinară a reuniunii femeilor române din Brașov se va ținé Sâmbăta în 7/19 Noemvre a. c. la 3 ore d. p. în sala de desemnă a școlor centrale române.

Agnes Dușoiu, președintă. Dr. Nicolau Popu, actuaru.

Mulțamită publică. Onoratul comitetu al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român cu chărta Nr. 37 din 4 Martie a. c. ni a trimesut gratuitu pentru biblioteca școlară următoarele cărți:

1) Câte unu esemplar din foia „Transilvania” din anul 1869—78, 1882—85.

2) Câte unu esemplar din Meitani G. „Studie asupra constituțiunii Românilor” fasciculu V—XI. (alt XI în 2 esemplare).

3) Familia pro 1870 1 esemplar.

4) Catalogulu cărților din biblioteca Asociațiunii. 1 esemplar.

5) Lăzăriciu: Elemente de poetica română. 1 esemplar.

6) Baiulescu: Despre necesitatea promovării și protecțiunii meseriașilor. 1 esemplar.

7) A II-a Adunare generală a Asociațiunii transilvane din 1862. 1 esemplar.

8) Statistica judiciară în România din 1872 și 1883. 2 esemplare.

9) Analele Asociațiunii transilvane în alu XX-lea anu pro 1880. de redact. G. Barițu.

10) Ni-se trimite în modu gratuitu foia Asociațiunii „Transilvania” pe anul curentu 1887.

Subscriș eforia școlară primindu aceste cărți vine, pe calea acasta, a esprima cea mai căldurosă mulțamită P. Onoratul comitetu al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român.

Din ședința eforiei școlei centrale grănițesci de reuniune.

Hațegu, 6 Noemvre 1887.

George Ciuciu, președ. Nicolae Sânzianu, secret.

Mulțamită publică. — Subscrișul, după o întreprindere de câțiva ani a studiului din cauza lipsei totale de mijloce, imi luasem hotărira, ca cu începutul anului curentu scolaru să-m cercu din nou noroculu, de a termina în sfârșitu clasele gimnasiale. Spre scopulu acesta imi luai inima în dinți și — fără cea mică rață de speranță de ajutoru — imi alesi multu vestitul gimnasiu român din Brașov, cugetand, că voiu pute fi. cel puținu unu anu, cruțat încâtva de urmărirea crudei miserii. N'a fostu însă astfelu precum cugetam, căci ea și aici mi-a datu de urmă, și trebuia prin urmare, ca să părăsesc și acestu institutu mărețu și să renunț, poze pentru totdeuna, la gândulu de a mai continua studiulu. Der afland — cum, nu știu — despre starea mea nobila tinerime studișă dela gimnasiulu superioru și dela școla comercială română de aici, mă surprinse cu suma de 44 fl. v. a., colectată de demnul prefectu alu acesteia prin contribuiri benevole. Dându-mi-se astfelu, deocamdată, posibilitatea de a-mi continua studiile la acestu gimnasiu, imi țin de cea mai sacră datorință, de a-mi exprima și pe calea acasta cea mai ferbinte mulțamită față cu susnumit și marimosa tinerime pentru acestu mare beneficiu, asigurandu-o pentru totdeuna de perpetua mea recunoscintă.

Brașov, Octomvre 1887.

Ioan Brînda,
studentu la gimn. român.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.”)

BERLINU, 8 Noemvre. — „Norddeutsche Allg. Zeitung” anunță, că Țarul Rusiei sosese aci în săptămâna viitoare.

VIENA, 8 Noemvre. — În comisiunea pen-

tru armată a delegațiunii ungare a declarat ministrulu de răboiu că, în urma potțiunii camerei comerciale și industriale din Brașov, va contribui cu plăcere la decentralisarea furnisărilor până la unu ore-care gradu realizabilu. Hegedus cere a se lua în considerare industria și comerțulu Transilvaniei, pretindend că până la expirarea contractor de furnisare nu se poze aștepta. Comisiunea decise o resoluțiune în acestu sensu.

DIVERSE.

Profesorulu Billroth și pungașii englesi. — Consilierulu de curte profesorulu Billroth a ținutu unu cursu forte importantu mai qilele trecute la clinica sa asupra gastrotomie. Se știe că la o operațiune de acestu felu, e vorba de depărtarea din stomachu a unor obiecte inghițite. O astfelu de operațiune — cum declară Billroth — a trebuit să se facă unui băiatu de 12 ani, ce la jocu inghițise o bucată de metalu. „Mă gândeam”, dice Billroth, „la desplicarea stomachului, der imi adusei aminte de o altă procedură ce învățasem dela pungașii englesi. Pungașii englesi, când sunt prinsu asupra furtului, inghitu totdeuna obiectulu furat, inelele, giuvaericele etc. cu mare iuțelă, astfelu că la eventuala căutare corporală ce li se face, nu se poze găsi nimic ce să-i învinovățescă. Poliția englesă deși cunoșce acestu mijlocu pungașescu, nu poze proceda la desplicarea stomachului spre a dovedi vina hoțului. Astfelu pungașulu rămâne la fiecare dată nepedepsit, și pe urmă printr'unu procedu specialu școlte obiectulu inghițit, pe care se și grăbesce a-lu schimba pentru monete. Pungașulu începe o așa numită „cură de cartofi”, mândand în cursulu cătorva qile mari cantități de cartofi și, mirare, succesulu nu lipsește. În loculu gastrotomie, am întrebuintat și la acestu băiatu procedura pungașilor londoneni, cu multu succesu. Eță bucatu de metalu, pe care tatălu băiatului dorea a o păstra ca amintire familiei sale, der pe care am insistat a o obține spre a o arăta celor ce facu cursurile sub mine. Am învățat dela mulți mijloce practice, conchise Billroth la importantulu seu cursu, der că a-și pute învăța ceva și dela pungași nu aș fi cređutu nici odată.”

Descoperiri archeologice romane. — De vr'o câțva timp se facu în Triestu descoperiri archeologice romane forte interesante. Cu ocaziunea demolării mai multor qidiri vechi, pentru ca aerulu și lumina să potă străbate mai cu ușurință în orașu, s'au aflat mai multe petrii mormentale romane și mai multe acopereminte de sarcofage. Mai mulți lucrători deteră în adencime de 1 metru preste o qidire română forte bine conservată. Continuându-se săpăturile s'a datu preste trei odăi a căroru padimentu în mosaicu este bine conservat, măsurand în suprafață 4 metri cuadrați. O odăe representă în mosaicu pe cât se poze de frumosu figura unui delfinu. Archeologii, cari au venit la față locului și-au datu părerea, că au a face cu o villă romană, care a aparținutu unui patricianu. Totu cu această ocaziune s'a descoperit și unu aqueductu, care se vede că s'a estins dela movila din apropiere la villă. Cele mai multe dintre țevile aqueductului, fiindu pregătite din pământu bine ars, sunt bine conservate. Aparițiunea acestor descoperiri fiindu pentru sciință câtu se poze de însemnată, directorulu museului din Triestu a datu ordinu ca să se continue săpăturile.

Editoru și Redactoru responsabil: Dr. Aurel Muresianu.

le audu, cu tôte că nu vreau să qicu că ele s'or fi înteresand mai multu de astfelu de lucruri, der eu spunu ce s'a întâmplat de astă dată cu Matei.

„Audi colo, logofetulu Matei, mâna dréptă a boerului, care poze lua pe cea dintăiu față din sat, se ia o avere nu glumă, audi acolo, se cadă în ghiarele unei slăbiciuni ca Maruța, în ghiarele unei sărăcii! Asta nu o credea nimenea. Elu putea să ia pogone habnice, der nu se-și vâre gătulu în jugulu sărăciei!”

Așa vorbea una, așa vorbea alta, totu satulu și împrejurimea vorbea, fiăcare cum ilu tăia capulu.

Fete bogate erau destule în sat, erau și fete frumoșe, și pe ori-care o putea avea logofetulu, der ce se facu decă Maruța fi plăcea, și numai ce-i dreptu, ea era de totu frumoșă, și-apoi scii, frumșețea este lucrulu dracului, te face să nu cugeți când te hotărășci pentru lucrurile cele mai mari.

Trecuseră cincî luni de când murise mama lui Matei și de când venise Maruța la moșia.

Matei nu mai mergea la horă, căci jelea pe mamă-sa, și decă ilu întreba cineva de pricina care ilu face să nu mērgă la horă, elu se necăjea și răspundea scurtu: „Nu mergu, căci jelesc pe maica”, și după ce dicea aceste vorbe, pleca mai departe; nu-i plăcea să-lu mai întrebe și de alte lucruri.

Erau mulți, cari ilu întrebau astfelu, era totu satulu și elu era necăjitu că lumea bănușce că n'ar merge

la horă din pricina Maruței și de aceea căuta prileju să arăte lumii că nu-i adevăratu.

Cu câtu voia însă mai cu dinadinsulu să arate lumii că n'are nici în clinu nici în mână cu fata, cu atât mai desu se cugeta la Maruța, și cu câtu satulu dicea mai multe vorbe rele despre Maruța, cu atât Matei se neliniștea mai multu; în cele din urmă ajunsese acolo încâtu nu-și mai lua gândulu dela Maruța.

Când se ridică Matei dela otacu, după ce întrebuse pe Istratu decă i-a datu calulu la apă, era în sufletulu seu forte amăritu. Trecuseră numai cincî luni dela mórtea mame-si și elu era hotărît să mērgă la horă.

III.

— Bucătare, — se adresă Matei cătră George, — astădu mergu la horă; se veđi ca se scurtez conaculu și se gați mănecarea, așa înainte de amēđi.

Așa grăi logofetulu și aceste vorbe erau isprava multelor gânduri, ce l'au muncit atăta vreme.

Îndată ce a qisă aceste, era parcă ceva mai cu inimă; i se părea că a făcutu începutulu, i se părea că a trecut peste greutatea, peste care avea să trecă.

Atăta qise logofetulu și a plecatu să se primenescă.

A fostu destulu atătu.

Toți muncitorii audiseră și toți erau veseli. Ilu cunosceau ei pe logofetulu mai dinainte, căci mai mân-

caseră pânea coconului Nae; ilu cunosceau ei și tocmai de aceea erau mai veseli ca altădată, șiau ei ce însemneză când logofetulu merge la horă, șiau ei ce voru ajunge, și șiau că conaculu de Lună, are să se începă mai târziu ca de obicei.

Toți erau veseli, numai bucătarulu era posomoritu.

Nu-i eșia lui din capu că elu lucrăză șapte dile în săptămână și că plata o ia numai pe șese, nu-i eșia din capu și se tânguia bietulu pe icu pe colea, der risulu și ocara o avea dreptu rēșplată, lucru care numai Țiganilor li se întâmplă, și George, batălu pēcatele lui, nu era Țiganu, și nici că putea suferi pe Țiganu, pe acesti muncitori tănjiitori la mănecare.

În satu erau trei cărciume și căteși trele erau la drumu și drumulu este forte umblat, căci duce la Călărași.

Erau și alte drumuri, cari duc la Călărași, erau și alte cărciume, cu tôte acestea ori căi aveau treburu prin părțile acelea, conăceau la moșia X. din Bărăganu unde este arēndașu coconulu Nae.

Nu se opreau de dragulu coconului Nae, nici de dragulu satului, ci era altceva ce făcea pe trecători să se oprēscă tocmai acolo.

(Va urma.)

Cursul la bursa de Viena
din 7 Noemvre st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	—	Bonuri croato-slavone	104.25
Rentă de hârtie 5%	99.75	Despăgubire p. dijma de vinu ung.	99.75
Imprumutul căilor ferate ungare	145.15	Imprumutul cu premiu ung.	123.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	97.20	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	—	Renta de hârtie austriacă	89.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	113.25	Renta de arg. austr.	82.85
Bonuri rurale ungare	104.70	Renta de aur austr.	112.10
Bonuri cu cl. de sortare 104.50	—	Losurile din 1860	134.80
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	104.—	Acțiunile băncii austro-ungare	888.—
Bonuri cu cl. de sortare 104.—	—	Act. băncii de credit ung.	288.—
Bonuri rurale transilvane 104.95	—	Act. băncii de credit austr.	282.20
		Argintul — Galbin	—
		impărtașci	5.93
		Napoleon-d'ori	9.42
		Mărci 100 imp. germ.	61.50
		Londra 10 Livres sterlinge	125.25

Bursa de Bucuresti.

Cota oficială dela 22 Octomvre st. v. 1887.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	93 ¹ / ₂	91 ¹ / ₂
Renta rom. amort. (5%)	96—	97—
„ convert. (6%)	91—	92—
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34—	36—
Credit fonc. rural (7%)	105—	106—
„ „ „ (5%)	91 ³ / ₄	92 ¹ / ₄
„ „ „ (7%)	103—	104—
„ „ „ (6%)	96—	97—
„ „ „ (5%)	87 ¹ / ₂	88 ¹ / ₂
Banca națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
„ „ Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14.1 ¹ / ₄	15.—
Banote austriace contra aur.	2.03	2.04

Cursul piștei Brașovu

din 8 Noemvre st. n. 1887.

	Cump.	Vënd.
Banote românesce	8.67 ³ / ₄	8.73
Argint românesc	8.60	8.65
Napoleon-d'ori	9.92	9.96
Lire turcesce	11.22	11.26
Imperiali	10.20	10.25
Galbeni	5.90	5.95
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	101.—	102.—
„ „ „ 5%	98.—	99.—
Ruble Rusesce	113.—	114.1 ¹ / ₂
Discontul	7—10% pe an.	

DICTIONARUL germano-român

DE THEOCHAR ALEXI

A NOUA MIIĂ de EXEMPLARE.

Opă aprobată de Ministerul Instrucțiunii Publice al României sub Nr. 11,230 din 27 Octomvre 1866.

Agreată de Maiestatea Sa Carol I. Regele României, conform notei Inaltului Său Cabinet din 26 (8) Decemvre 1866.

Se află de vëndare la tôte librăriile notabile.

f. 1.50 séu 3 lei 50 bani exemplarul.

Librării primesc rabate fôrte considerabile.

A se cere exemplare din Tipografia ALEXI, căci celelalte sunt contra-făcute.

4—12

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățator la școla conf. gr. cat. română din Feldru, Vicariatul Rodna, devenind vacant, prin pensionarea fostului învățator, cu un salariu anual de 200 fl. v. a. care se va primi în rate lunare anticipative din fondul școlii, prin această se scrie concurs până în 13 Noemvre a. c.

Doritorii de a ocupa acest post învățătoresc vor avea a susține suplicile lor înainte de timpul hotărât la subsemnatul senat cu următoarele documente:

Testimoniu despre absolvirea cursului preparandial și de calificare, și din limba maghiară. Testimoniu de moralitate și serviciu de până acum.

Dintre concurenți vor fi preferiți cei cari vor dovedi că sunt cântăreți și sunt în stare a compune coruri bisericesc.

Dela senatul școlii conf. gr. cat.

Feldru, în 30 Octomvre 1887.

Președinte:

Gregoriu Mureșianu.

Notar:

Ioane Cosma.

Avis d-iloră abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerației să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fășia sub care au primit diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și posta ultimă. ADMINSTR. „GAZ. TRANS.“

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICUL FAMILIEI. Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrații, Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în număr de câte 1¹/₂—2¹/₂ côle cu ilustrații frumoșe; și publică articlii sociali, poeziă, nuvele, romanuri, suvenir de călătorii ș. a. — Mai departe tracteză cestiuni literare și științifice, cu reflesione le cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populații din patriă și străinătate; și prin umor dulce și satiră alăseă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătilibil și în timbre postali.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericescă, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2¹/₄—3¹/₄ côle; și publică articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predice pe dumineci, serbători și diverse ocașuni, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literari. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei noi, plătilibil și în bilete de bancă și în timbre postali.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vëndare și următoarele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fontana dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codreanu craiului codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Elu trehu se se însore. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Nuvelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Naratiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé, membru al academieii. franceze. Prețul 10 cr.

Barbu cobzarul. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comediă în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șulțu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vinceti Nicoră prof. gimnas. Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 102 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Popu Reteganul. Un volum din 14 côle. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa séu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinesdu. Prețul 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulu Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românesce în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opă completă) Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tôte trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindend materi fôrte interesante și amuzante. Prețul la tôte patru 1 fl., câte una deosebită 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materi fôrte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (pre-

parandiali), a învățatorilor și a altor băbați de școlă, de V. Gr. Borgovanu, profesor preparandial. Prețul unui esemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-ună opă, întocmită după lipsele școlilor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm mai ales Directorilor și învățatorilor ca celor în prima linia interesați.

Spiciure din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovanu. Prețul 15 cr.

Manual de Gramatica limbii române pentru școlele poporale în 3 cursuri de Maximu Popu profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin Inaltul Ministeru de cult și instrucțiune publică cu rescriptul de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitalii ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școla poporală pentru învățatori și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti fôrte frumoșe ilustrată. Prețul unui esemplar broșat 40 cr. legat 50 cr. legat în pânză 60 cr. legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătura de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărți de rugăciuni și cântări bisericesti — frumoșe ilustrate pentru pruncii școlari de ambe secese. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesti. Prețul unui esemplar broșat 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărți de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secese. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visul Prea Săntei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplar espedat franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui esemplar legat e 15 cr.